

**TELŠIŲ ŠVIETIMO CENTRO ORGANIZUOJAMŲ RENGINIŲ
IR VEIKLŲ EFEKTYVINIMAS, REMIANTIS 2017 – 2018 M.
RENGINIŲ DALYVIŲ APKLAUSOS ANKETOMIS**

Rita Vargalytė | Telšių švietimo centro direktorė

Telšiai, 2019

Įvadas

Vienas svarbiausių švietimo sistemos veiksnių, lemiančių aukštą švietimo kokybę bei darnios ir sumanios visuomenės vystymąsi, yra pedagogų profesionalumo stiprinimas – naujų kompetencijų įgijimas bei esamų efektyvinimas. Kad galima būtų sužinoti, koks yra profesinio tobulinimosi poveikis ir kokios sąlygos lemia jo efektyvumą, reikalingas vertinimas. Profesinio tobulinimosi programos ir renginiai yra vertinami tam, kad būtų nustatyta jų kokybė. Tada jau galima svarstyti, kur link reikia kreipti pastangas, kad kitą kartą profesinis tobulinimasis būtų produktyvesnis. Kaip teigia edukologijos psichologas Thomas R. Guskey, vertinimai atliekami tam, kad būtų nustatyta kieno nors vertė. Vertinimas leidžia atsakyti į tokius klausimus, kaip: „Ar veikla veda siekiamų rezultatų link? Ar ji geresnė nei buvusios praeityje? Ar ji tinkamesnė nei kita veikla?“.

Norint sužinoti pirmines dalyvių reakcijas į mokymus bei kaip yra vertinama jų organizacinė dalis buvo atlikta 2017 – 2018 m. Telšių švietimo centre organizuotų renginių dalyvių anketinės apklausos rezultatų analizė. Jos tikslas - gauti grįžtamąjį ryšį apie mokymų formatą, dalyvio išitraukimą ir bendrą nuomonę apie vykusius mokymus, kuria pasinaudojus būtų galima patobulinti mokymų planavimo ir įgyvendinimo procesus, tobulinti mokymų organizacinę dalį (vieta, laikas, darbo sąlygos ir pan.) Telšių švietimo centre (toliau – Centre).

Apie grįžtamojo ryšio mokymų vertinimo įrankį

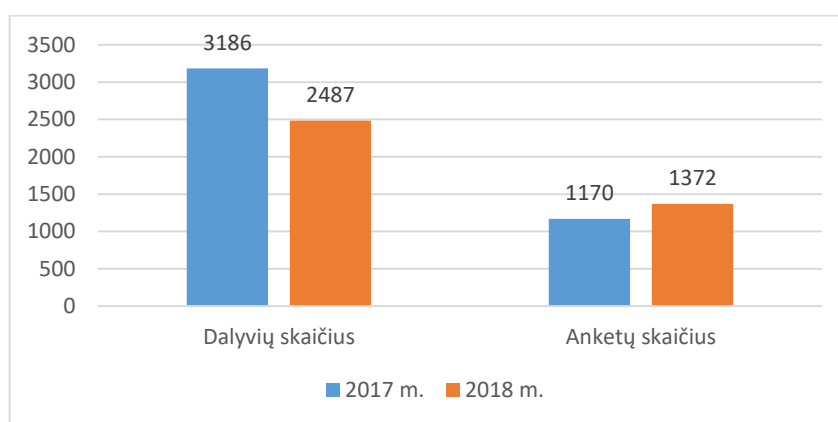
Tyrimui atlikti buvo naudojamas JPP KURK LIETUVAI dalyvių J. Lizikevičiūtės ir E. Žižiūnaitės 2017 m. sukurtas „Grįžtamojo ryšio mokymų vertinimo įrankis“, kuris veikia elektroninėje platformoje (<http://www.semiplus.lt/>). Grįžtamojo ryšio įrankis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (PKT) sistemai efektyvinti buvo pasirinktas remiantis edukologijos psichologo Thomas R. Guskey darytais tyrimais. Grįžtamojo ryšio mokymų vertinimo tikslas yra ne tik suteikti informacijos apie galutinį rezultatą po PKT mokymų, bet ir rinkti bei apdoroti duomenis apie atskirus PKT procesus tam, kad būtų galima tikslingai ir nuolatos atnaujinti jų pasiūlą taip, jog ji atitiktų potencialių mokymų dalyvių poreikius.

Įrankis susideda iš trijų dalių:

- Momentinė mokymų vertinimo anketa mokytojams
- Momentinė mokymų vertinimo anketa lektoriams
- Ilgalaikė mokymų vertinimo anketa mokytojams

Momentinis mokymų įvertinimas, t. y. anketų užpildymas iš karto po vykusių mokymų. Po kvalifikacijos tobulinimo mokymų pedagogai gauna momentinę mokymų vertinimo anketą, kurios nuorodą sistema išsiunčia automatiškai į kiekvieno į mokymus užsiregistravusio dalyvio elektroninį paštą. Neužpildžius grįžtamojo ryšio anketos, mokytojas per sistemą neturi galimybės registruotis toliau į kitus mokymus. Apklausių rezultatai yra automatiškai kaupiami ir sisteminami platformoje, prie kurios prisijungusi akredituota institucija gauna organizuotuose mokymuose dalyvavusių mokytojų grįžtamąjį ryšį, kurį gali analizuoti ir naudoti savo mokymų kokybės gerinimui. Šiame tyrime analizuojamos 2017 m. ir 2018 m. momentinių vertinimo anketų suvestinės (pridedama).

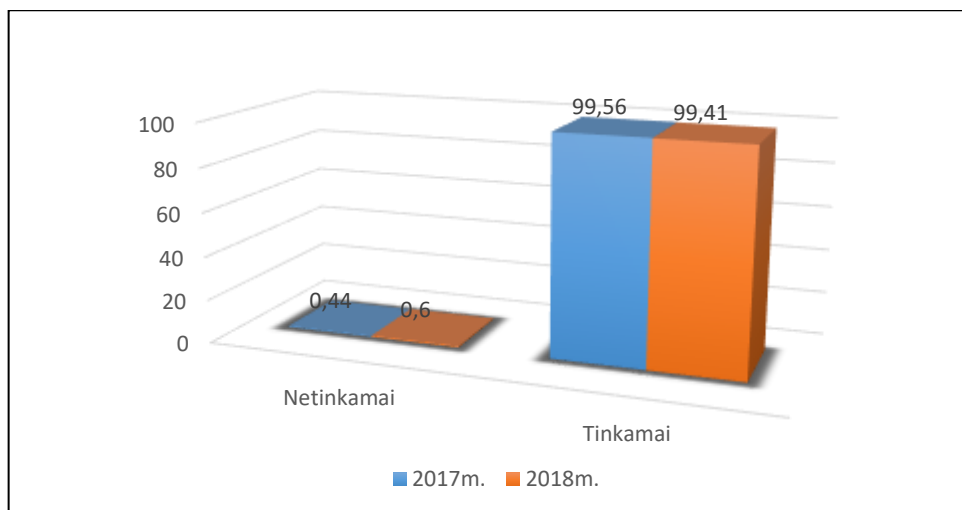
2017 m. įvyko 154 kvalifikacijos tobulinimo renginiai pagal 83 programas (iš viso 1458 valandų), juose mokėsi 3186 dalyviai; lektorių skaičius - 203. 1466 pedagogai dalykines ir bendrąsias kompetencijas tobulino 57 seminaruose (331 val.). Kitų įstaigų darbuotojams (ne pedagogams) Centras vykdė 4 kvalifikacijos tobulinimo renginius pagal 4 programas, kuriuose dalyvavo 97 Telšių bendruomenės nariai. Pedagogai (13) ir kiti rajono bendruomenių nariai (48) užsienio kalbų įgūdžius (anglų ir vokiečių) tobulino pagal atskirų lygių 50 akad. val. programas. 2018 m. įvyko 105 kvalifikacijos tobulinimo renginiai (seminarai, paskaitos, edukacinės išvykos, kursai, tęstiniai mokymai, konferencijos) pagal 80 programų (iš viso 1003 valandos), juose mokėsi 2487 dalyviai; lektorių skaičius – 153. 2487 pedagogai dalykines ir bendrąsias kompetencijas tobulino 100 kvalifikacijos tobulinimo renginių, iš jų 67 seminaruose (448val.). Tačiau kaip matosi 1pav. į anketas atsakė 2017 m. apie 36 proc., o 2018 m. 55 procentai dalyvių.

1 pav. Dalyvavusių renginiuose ir atsakiusiųjų į momentines anketas 2017 -2018 m. dalyvių skaičius

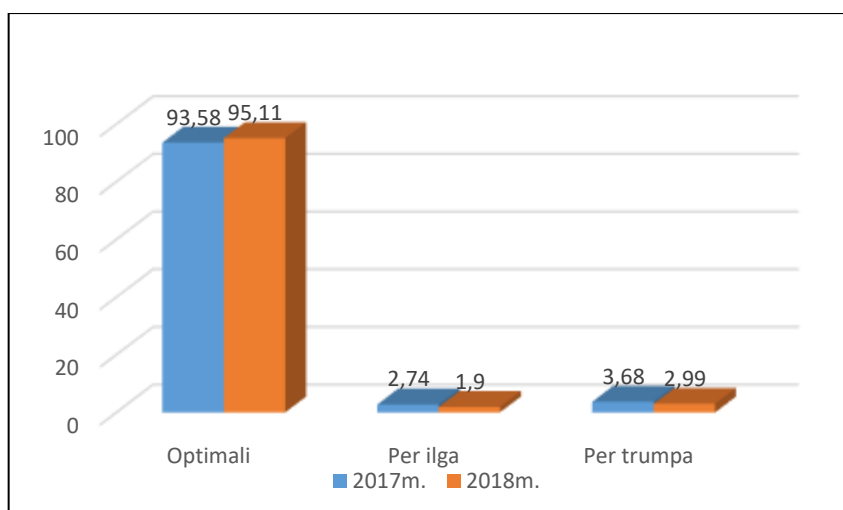
Nors po kvalifikacijos tobulinimo mokymų pedagogai gauna momentinę mokymų vertinimo anketą, kurios nuorodą sistema išsiunčia automatiškai į kiekvieno į mokymus užsiregistravusio dalyvio elektroninį paštą ir neužpildžius grįžtamojo ryšio anketos, mokytojas per sistemą neturi galimybės registruotis į kitus mokymus, tačiau kaip rodo „Semiplus“ sistemoje pateikiama informacija apie dalyvius, kai kurie dalyviai Centro mokymuose dalyvauja tik vieną kartą per metus, todėl tikėtina, kad jis į anketą atsako tik tada, kai registruojasi į kitą renginį. Todėl Telšių švietimo centro darbuotojams būtina paraginti mokymų dalyvius per keletą dienų įvertinti mokymus „Semiplus“ sistemoje, aiškinti apklausos naudą mokymų procesų tobulinimui.

Analizuojant dalyvių nuomones apie renginių vietos parinkimą 2 pav. matoma, kad daugiau kaip 99 procentai dalyvių mano, kad renginiams vieta parenkama tinkama (mokymai organizuojami ne tik Telšių švietimo centre, bet nemažai renginių vyksta ir klientų darbo vietose).

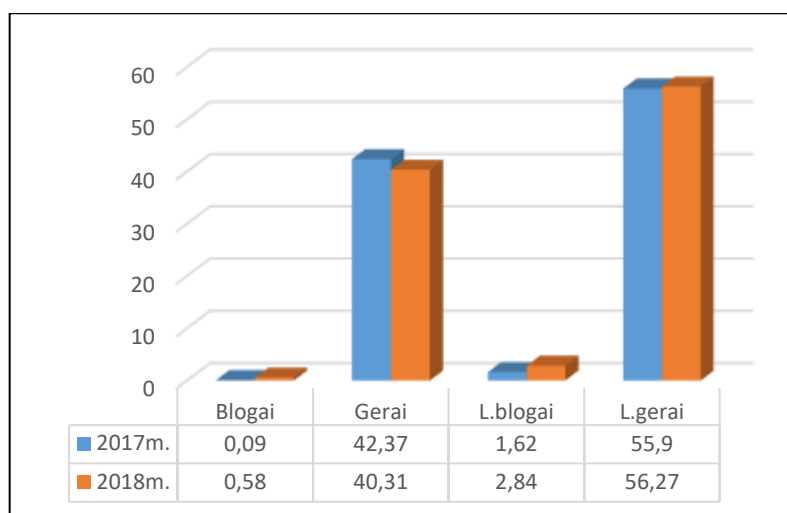
2 pav. Mokymų dalyvių nuomonės apie renginių vietos parinkimą pasiskirstymas procentais.

Tyrimo duomenys rodo, kad renginių trukmė – optimali (apie 94% - 95%). Panašiai dalyvių nuomonės pasiskirsto apie renginių trumpumą ir ilgumą 2017 m. ir 2018 m. (žr. 3 pav.).

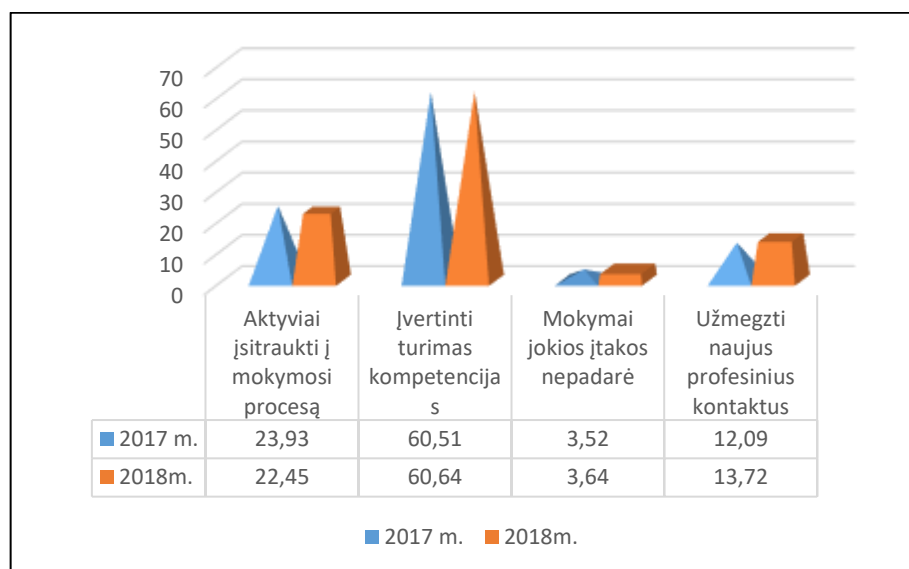
3 pav. Mokymų dalyvių nuomonės apie renginių trukmę procentais.

Apžvelgus diagramos duomenis 4 pav., galima daryti išvadą, kad 2017–2018 m. renginiuose vyravo labai gera (55,9%, 56,27%) arba gera atmosfera (42,37 %, 40,31%). Ateityje švietimo centro darbuotojai turėtų atkreipti dėmesį į palankios mokymosi aplinkos kūrimo kriterijus, aptarti tai su seminaro lektoriais, kad daugiau mokymų dalyvių jaustųsi labai gerai.

4 pav. Mokymų dalyvių nuomonės apie renginių atmosferą pasiskirstymas procentais.

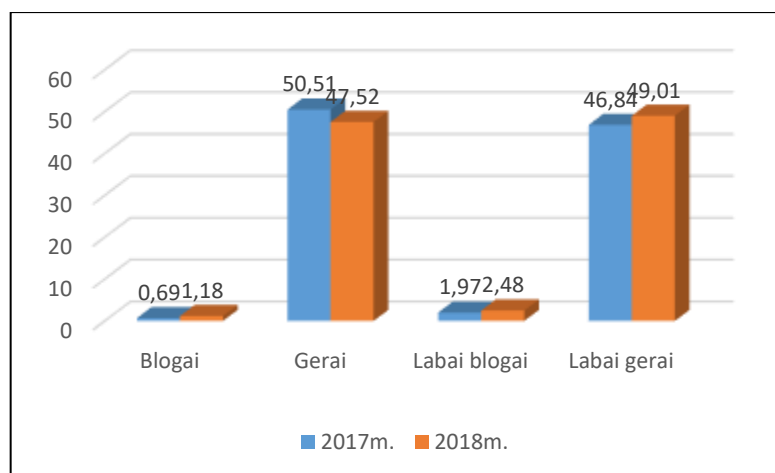
5 paveikslas rodo, kaip mokymai dalyviams padėjo įsitraukti į mokymosi procesą, įvertinti turimas kompetencijas, užmegzti naujus profesinius kontaktus. Net apie 60% dalyvių 2017–2018 m. mokymuose įvertino savo turimas kompetencijas, beveik 23 proc. dalyvių aktyviai įsitraukė į mokymosi procesus, vidutiniškai 12-13 proc. užmezgė naujus profesinius kontaktus. Apie 3,5-3,6 proc. dalyviams mokymai jokios įtakos nepadarė. Ateityje reiktų atkreipti dėmesį, kaip aktyviau įtraukti mokymų dalyvius į mokymosi procesą. Kaip viena iš alternatyvų, tai ilgalaikių, kiekvieno pedagogo poreikius atitinkančių mokymosi programų rengimas ir vykdymas. Kiekvienas pedagogas turėtų užduoti sau klausimą: ko man trūksta, kad pagerinčiau savo darbą, kur man tai įgyti?

5 pav. Kaip mokymai dalyviams padėjo įsitraukti į mokymo(si) procesą nuomonių pasiskirstymas procentais.

Pagal tyrimo duomenis beveik pusė (46,84%–49,01%) mokymų dalyvių, atsakiusių į anketos klausimus, mokymų vykusių švietimo centre naudingumą vertina labai gerai, o gerai 47,52%–50,51%. Nors vertinimų blogai ir labai blogai nėra didelė dalis, tačiau lyginant 2017 m. ir 2018 m. nedideliu procentu 2018 m. išaugo (žr. 6 pav.) Ateityje būtina

analizuoti kiekvieno renginio momentines anketas, metodinių būrelių pasitarimuose aiškintis renginių organizavimo/naudingumo tobulinimo galimybes.

6 pav. Mokymų dalyvių nuomonių apie renginių naudingumą nuomonių pasiskirstymas procentais.

Analizuojant šiuos duomenis galima daryti išvadą, kad dauguma renginių dalyvių teigiamai atsiliepia apie Telšių švietimo centro parinktas renginių vietas, renginio trukmę, renginių naudingumą. Tačiau efektyvinant Telšių švietimo centro renginių organizavimą reikia:

- paraginti mokymų dalyvius per keletą dienų įvertinti mokymus, užpildant momentines anketas. Per metodinių būrelių susirinkimus aiškinti apklausos naudą mokymų procesų tobulinimui, stebėti gaunamų anketų skaičių.
- Atkreipti dėmesį į palankios mokymosi aplinkos kūrimo kriterijus, aptarti tai su seminaro lektoriams, kad daugiau mokymų dalyvių jaustųsi labai gerai.
- Po kiekvieno mokymų renginio išsiųsti momentinę mokymų vertinimo anketą lektoriams, rūpintis, kad lektorius ją atsakytų.
- Ieškoti būdų, kaip aktyviau įtraukti mokymų dalyvius į mokymosi procesą. Kaip viena iš alternatyvų - ilgalaikių, kiekvieno pedagogo poreikius atitinkančių mokymosi programų rengimas ir vykdymas.
- Ateityje būtina analizuoti kiekvieno renginio momentines anketas, aptarti su mokyklų bendruomenėmis, metodinių būrelių pasitarimuose, aiškintis renginių organizavimo tobulinimo galimybes.